



Bruselj, XXX
[...] (2020) XXX draft

DELOVNI DOKUMENT SLUŽB KOMISIJE

**Zbirno poročilo posvetovanj z deležniki za oceno podpore zaposlovanju mladih v okviru
Evropskega socialnega sklada in pobude za zaposlovanje mladih**

ZBIRNO POROČILO POSVETOVANJ Z DELEŽNIKI ZA OCENO PODPORE ZAPOSLOVANJU MLADIH V OKVIRU EVROPSKEGA SOCIALNEGA SKLADA IN POBUDE ZA ZAPOSLOVANJE MLADIH

1. Strategija posvetovanja

1.1. Cilji

V tem zbirnem poročilu je povzeto posvetovanje, ki je bilo organizirano za oceno podpore zaposlovanju mladih v okviru Evropskega socialnega sklada za programsko obdobje 2014–2020, predstavljene pa so tudi glavne ugotovitve.

Za zagotavljanje preglednosti in vključenost deležnikov so se pri postopku upoštevali standardi in metode, določeni v smernicah za boljše pravno urejanje. Različna posvetovanja so bila izvedena v skladu s časovnim načrtom in strategijo posvetovanja. Kažipot¹ same ocene je bil 17. maja 2018 objavljen na spletišču za boljše pravno urejanje, javnost pa je lahko povratno mnenje oddala od 20. julija 2018 do 17. avgusta 2018².

1.2. Posvetovanje z deležniki

Ciljne skupine posvetovanja z deležniki so bile organizacije ali posamezniki, ki:

- so jih zanimala dejavnosti zaposlovanja mladih, financirane v okviru Evropskega socialnega sklada/pobude za zaposlovanje mladih;
- so (morda) sodelovali pri dejavnostih;
- so imeli strokovno znanje o zadevni temi,
- so (morda) vodili dejavnosti ali sodelovali pri njihovem vodenju.

Zato so bile za posvetovanje oblikovane naslednje skupine:

1. **udeleženci:** osebe, ki so prejele podporo v okviru pobude za zaposlovanje mladih ali drugih dejavnosti zaposlovanja mladih, da bi pridobile vpogled v obseg, v katerem so bili doseženi cilji financiranja v smislu njihovega vključevanja na trg dela, in v to, kateri dejavniki so pri tem igrali vlogo, a z mehanizmi za spremljanje niso bili neposredno opredeljeni;
2. **mladi, ki niso zaposleni, se ne izobražujejo ali usposablajo ter jih dejavnosti niso dosegle (NEET):** s posvetovalnim orodjem so bila zbrana mnenja članov te skupine (glavni cilj pobude za zaposlovanje mladih), ki pri dejavnostih niso sodelovali, da bi se ugotovilo, zakaj niso sodelovali;

¹ <https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/1863-Evaluation-of-the-support-to-youth-employment-by-the-Youth-Employment-Initiative-and-the-European-Social-Fund>.

² Povratno mnenje o kažipotu: https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/1863-Evaluation-of-the-support-to-youth-employment-by-the-Youth-Employment-Initiative-and-the-European-Social-Fund/feedback?p_id=273121.

3. organi, ki so sodelovali pri vodenju **operativnih programov**, pa tudi organi upravljanja in drugi predstavniki držav članic, socialni in ekonomski partnerji, ki so zastopani v odborih za spremljanje;
4. **organizacije**, ki sodelujejo pri **izvajanju** dejavnosti zaposlovanja mladih kot upravičenci ali projektni partnerji, in njihovi predstavniki na ravni EU: javne uprave na nacionalni, regionalni in lokalni ravni, javni in zasebni izvajalci usposabljanja in izobraževanja, organizacije delavcev in delodajalcev, mladinske organizacije, nevladne organizacije, dobrodelne organizacije in podjetja. Njihovo mnenje je bilo pomembno za vsa vprašanja za ocenjevanje, zlasti za ugotovitev morebitnih težav v zvezi z učinkovitostjo in rezultati vodenja dejavnosti zaposlovanja mladih;
5. **organizacije in posamezniki, ki sicer niso neposredno vključeni v vodenje dejavnosti**, vendar sodelujejo pri vprašanjih zaposlovanja mladih, in sicer v zvezi z mladimi, zlasti pa v zvezi z mladimi, ki jim grozi socialna izključenost, in ki so prispevali svoja mnenja v zvezi z načinom, kako so bile z dejavnostmi izpolnjene posebne potrebe mladih;
6. **akademski in raziskovalni organi** s strokovnim znanjem in izkušnjami na področju politik in vprašanj zaposlovanja mladih, ki so zagotovili vpogled v pomen in skladnost ukrepov;
7. **organizacije**, ki zastopajo delodajalce, ki bi morali podati povratne informacije o dejavnostih uspešnega vključevanja udeležencev in na splošno mladih na trg dela;
8. **mladi na splošno**, ki so podali svoja mnenja o pomenu ukrepanja;
9. **splošna javnost**, tj. kateri koli posameznik ali organizacija zunaj zgoraj navedenih skupin, ki je želel(-a) predstaviti svoje mnenje v zvezi s podporo zaposlovanju mladih na ravni EU.

1.3. Metode posvetovanja in orodja

Vrsta posvetovanja z deležniki	Vrsta deležnikov	Časovni okvir
Partnerska srečanja za ocenjevanje	Organi upravljanja/posredniški organi	februar 2019–februar 2020
Odprto javno posvetovanje	Odprto za vse deležnike in širšo javnost	24. maj–16. avgust 2019
Delo na terenu v 10 državah članicah (študije primerov) v obliki polstrukturiranih razgovorov in ciljnih skupin	Organi upravljanja, upravičenci, socialno-ekonomski partnerji; izvajalci vrednotenja/raziskovalci in predstavniki udeležencev.	julij 2019–september 2019
Ciljne skupine na	Člani tehnične delovne skupine	2. oktober 2019

ravni EU	Evropskega socialnega sklada	
----------	------------------------------	--

2. Specifična posvetovanja/dejavnosti

2.1. Deležniki, vključeni v upravljanje Evropskega socialnega sklada

Z deležniki, vključenimi v upravljanje skladov, so redno potekala posvetovanja v okviru partnerstva za ocenjevanje Evropskega socialnega sklada, ki vključuje predstavnike držav članic v okviru zmogljivosti sklada Evropskega socialnega sklada za spremljanje in ocenjevanje. Opravili so številne naloge, ki so segale od priprave vprašanj za ocenjevanje do predstavitve ugotovitev.

Datum partnerskega srečanja za ocenjevanje Evropskega socialnega sklada	Obravnavana tema
18. februar 2019	Najnovejši podatki o stanju ocenjevalne študije
12. november 2019	Osnetek ugotovitev o tematskem ocenjevanju in sklepi iz javnega posvetovanja
11. februar 2020	Ugotovitve in rezultati študije

Osnutki poročil so bili poslani članom partnerstva, ki so imeli možnost, da podajo pripombe k rezultatom ocenjevanja. Večina pripomb organov upravljanja je opozarjala na nedoslednosti v podatkih, povezane s posameznimi državami članicami, ki so bile nato popravljene.

2.2. Javno posvetovanje

2.2.1. Opis dejavnosti

Spletno javno posvetovanje se je začelo 24. maja 2019 in je potekalo do 16. avgusta 2019 z orodjem EU Survey. Vprašalnik je vseboval 26 vprašanj (brez razdelkov za oblikovanje profilov in zaključnih razdelkov), ki so temeljila na glavnih vprašanjih za ocenjevanje in vključevala vprašanja odprtega in zaprtega tipa.

2.2.2. Deležniki

Javno posvetovanje je temeljilo na naslednjih določenih petih skupinah anketirancev:

- skupina A.1: posamezni državljani, mlajši od 33 let, ki so sodelovali pri Evropskem socialnem skladu/pobudi za zaposlovanje mladih – tj. „udeleženci Evropskega socialnega sklada/pobude za zaposlovanje mladih“;
- skupina A.2: posamezni državljani, mlajši od 33 let, ki niso sodelovali pri Evropskem socialnem skladu/pobudi za zaposlovanje mladih, ali so sodelovali v drugih programih podpore, ki niso financirani iz Evropskega socialnega sklada/pobude za zaposlovanje mladih ali so sodelovali, a niso vedeli, da se financira iz Evropskega socialnega sklada/pobude za zaposlovanje mladih – tj. „drugi mladi“;
- skupina B: posamezni državljani, starejši od 33 let – tj. „splošna javnost“;

- skupina C: organizacije, ki sodelujejo pri upravljanju Evropskega socialnega sklada/pobude za zaposlovanje mladih (kot npr. organi upravljanja, posredniški organi, upravičenci ali socialni partnerji, ki so sodelovali pri vodenju ali spremljanju Evropskega socialnega sklada/pobude za zaposlovanje mladih), ki so po vsej verjetnosti neposredno in podrobno seznanjeni s pobudo za zaposlovanje mladih/Evropskim socialnim skladom – tj. „sodelujoče organizacije“;
- skupina D: organizacije, ki ne sodelujejo pri upravljanju, spremljanju in vodenju Evropskega socialnega sklada/pobude za zaposlovanje mladih, tj. subjekti ali organizacije, ki verjetno nimajo neposrednega interesa za Evropski socialni sklad/pobudo za zaposlovanje mladih – tj. „druge organizacije“.

Število vprašanj za anketirance je bilo različno glede na njihov profil.

2.2.3. Rezultati

V javnem posvetovanju je bilo prejetih **1 376 odgovorov**.

Dosežena je bila zadostna raven splošne zastopanosti različnih profilov anketirancev, zlasti mladih, ki so bili glavna ciljna skupina posvetovanja. Večina anketirancev je bila mlajših od 33 let (57,6 %) in so bodisi sodelovali (24,7 %) bodisi niso sodelovali pri Evropskem socialnem skladu/pobudi za zaposlovanje mladih (32,9 %). Nekaj več kot petina anketirancev (21,8 %) je bila vključena v organizacije, ki sodelujejo pri upravljanju Evropskega socialnega sklada/pobude za zaposlovanje mladih. Preostali anketiranci so bili bodisi predstavniki splošne javnosti ali pa so bili člani organizacij, ki ne sodelujejo v programih.

Večina anketirancev, ki je sodelovala pri eni od oblik podpore zaposlovanju mladih (339 udeležencev Evropskega socialnega sklada/pobude za zaposlovanje mladih in 92 drugih udeležencev), je to prejela prek **informacij o zaposlitvenih možnostih, vodenju in mentorstvu, podpore pri iskanju delovnih izkušenj in usposabljanju za pridobitev splošnih spretnosti in znanj**. Najmanj izkoriščena vrsta podpore je bila podpora pri vrnitvi v šolo ali ustanavljanju podjetja. Med vrsto podpore, ki so jo prejeli udeleženci Evropskega socialnega sklada/pobude za zaposlovanje mladih, in tiste, ki so jo prejeli drugi udeleženci, ni bilo velikih razlik.

Skoraj tretjina anketirancev je odgovarjala **v imenu organizacije**. Na splošno je bila večina odgovorov organizacij prejetih od **javnih organov** (38,8 %), sledili so **podjetja in podjetniške organizacije** (22,3 %) ter **nevladne organizacije** (18,5 %). Med sodelujočimi organizacijami so najbolj zastopane organizacije upravičenke (ki so se prijavile za prejemanje sredstev Evropskega socialnega sklada/pobude za zaposlovanje mladih in vodijo projekte) (skupina C).

Več kot polovica anketirancev je seznanjenih ali na splošno pozna cilj in obseg ter pozna vsaj eno dejavnost, ki se financira iz Evropskega socialnega sklada ali pobude za zaposlovanje mladih ali obeh.

Obstaja pa pomembno opozorilo glede **reprezentativnosti**. Javno posvetovanje, ki je potekalo v obliki prostovoljne spletne ankete, morda ni doseglo vseh ciljnih skupin na želeni način. Odgovori na javno posvetovanje kažejo **zelo neenakomerno geografsko porazdelitev**, pri čemer štiri države zajemajo skoraj tri četrtine odgovorov: Italija (20,4 % odgovorov, če upoštevamo le tiste, ki se nanašajo na eno državo), Bolgarija (18,8 %), Španija (16,4 %) in Slovaška (16,4 %). Vse druge države so podale dosti manj

odgovorov, dve državi (Danska in Luksemburg) pa celo nobenega. Skoraj 60 % posameznih anketirancev je bilo žensk. 40 % je bilo moških.

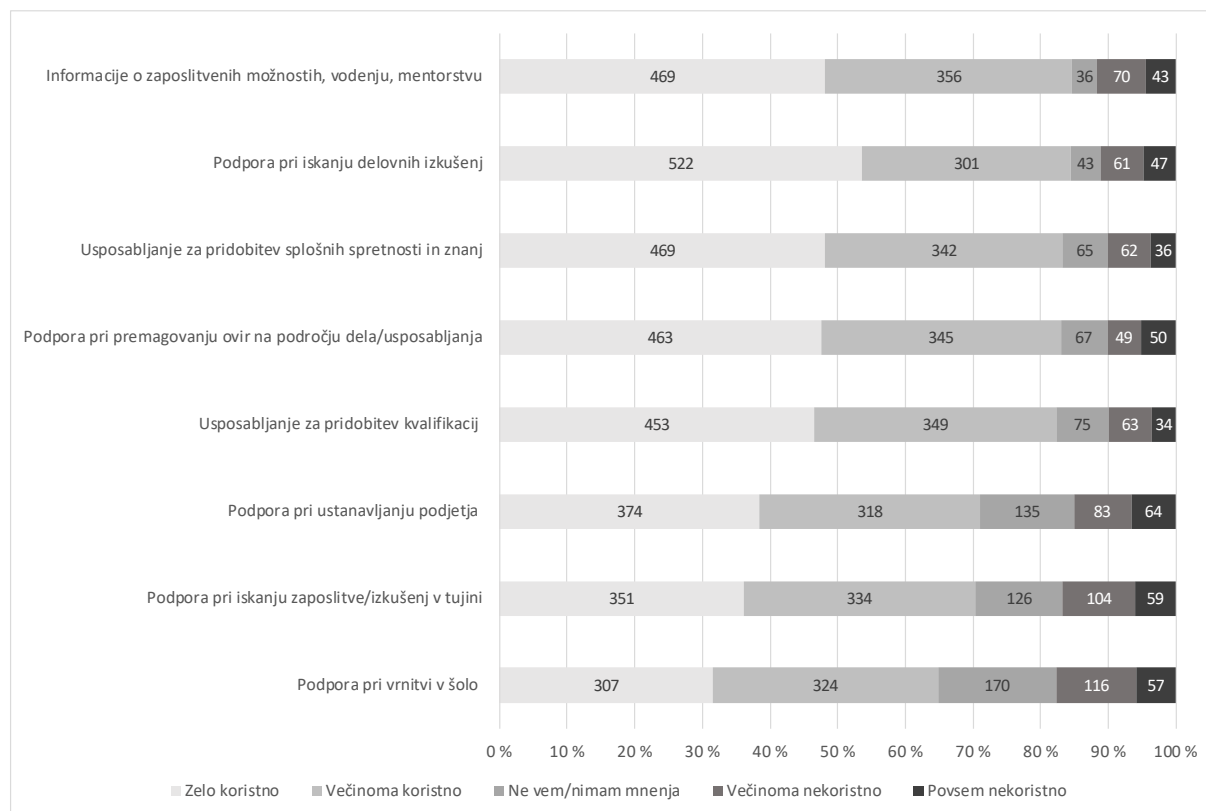
Ustreznost

Z vprašanji o ustreznosti se preučuje obseg, v katerem so različne vrste ukrepov in podpore skladne s potrebami mladih, zlasti mladih, ki niso zaposleni in se ne izobražujejo ali usposabljujejo, v smislu zagotavljanja pomoči pri iskanju njihove zaposlitve, izboljšanju njihovih poklicnih spretnosti ali njihovem približevanju trgu dela.

Ko so morali razvrstiti **koristnost podpornih ukrepov za zaposlovanje mladih**, so posamezni anketiranci (v nasprotju s tistimi, ki so odgovarjali v imenu organizacije) razvrstili **informacije o zaposlitvenih možnostih, vodenju in mentorstvu**, ki so jim sledili **podpora pri iskanju delovnih izkušenj; usposabljanje za pridobitev splošnih spretnosti in znanj; podpora pri premagovanju ovir na področju dela/usposabljanja; in usposabljanje za pridobitev kvalifikacij** kot najkoristnejše oblike podpore (med 84,8 % in 82,3 % anketirancev pravi, da so bili večinoma ali zelo koristni).

Manj anketirancev je kot najkoristnejšo razvrstilo podporo pri ustanavljanju podjetja, pri iskanju zaposlitve ali priložnosti v tujini in podporo pri vrnitvi v šolo (med 71 % in 64,8 %). Za več podrobnosti glej Figure 15. Anketiranci so navedli dodatno podporo, ki bi lahko bila koristna, na primer usposabljanje za pridobitev **socialnih veščin** in **psihološka podpora**.

Slika 1 Koliko so po vašem mnenju naslednji ukrepi koristni za pomoč mladim pri iskanju zaposlitve, izboljšanju poklicnih sposobnosti ali vstopu na trg dela? (skupine A1, A2 in B, n=976)



Ukrep Evropskega socialnega sklada/pobude za zaposlovanje mladih, ki je po mnenju sodelujočih organizacij najustreznejši, je bilo **poklicno izobraževanje in usposabljanje**, sledili pa so usmerjanje in podpora na poklicni poti; plačana vajeništva, pripravništva in delovne prakse; ter usposabljanje za pridobitev osnovnih znanj in spretnosti. Družbeno koristno delo ali prostovoljsko delo ter neplačana vajeništva so bili razvrščeni kot najmanj ustrezni (47,5 % jih meni, da so ustrezni ali zelo ustrezni v primerjavi z več kot 90 % drugih oblik podpore).

Pri vprašanih odprtega tipa je nekaj anketirancev navedlo , **da sta tudi usposabljanje za pridobitev socialnih veščin in čustvena podpora** (kot sta svetovanje in psihološka podpora) ustrezni obliki podpore, ki se v okviru dejavnosti Evropskega socialnega sklada/pobude za zaposlovanje mladih redkeje zagotavljata.

Na splošno je po poročanju večine sodelujočih **organizacij podpora EU dovolj prožna za prilagajanje nastajajočim potrebam**. Anketiranci so izpostavili zmogljivost Evropskega socialnega sklada/pobude za zaposlovanje mladih za prilagajanje potrebam mladih in socialno-ekonomskemu okviru v različnih regijah in državah članicah. Nasprotno pa so drugi poslali negativne odgovore, v katerih so navedli pomanjkanje zmogljivosti programov za prilagajanje posebnim potrebam mladih in za prilagajanje ukrepov posebnim nacionalnim in regionalnim potrebam.

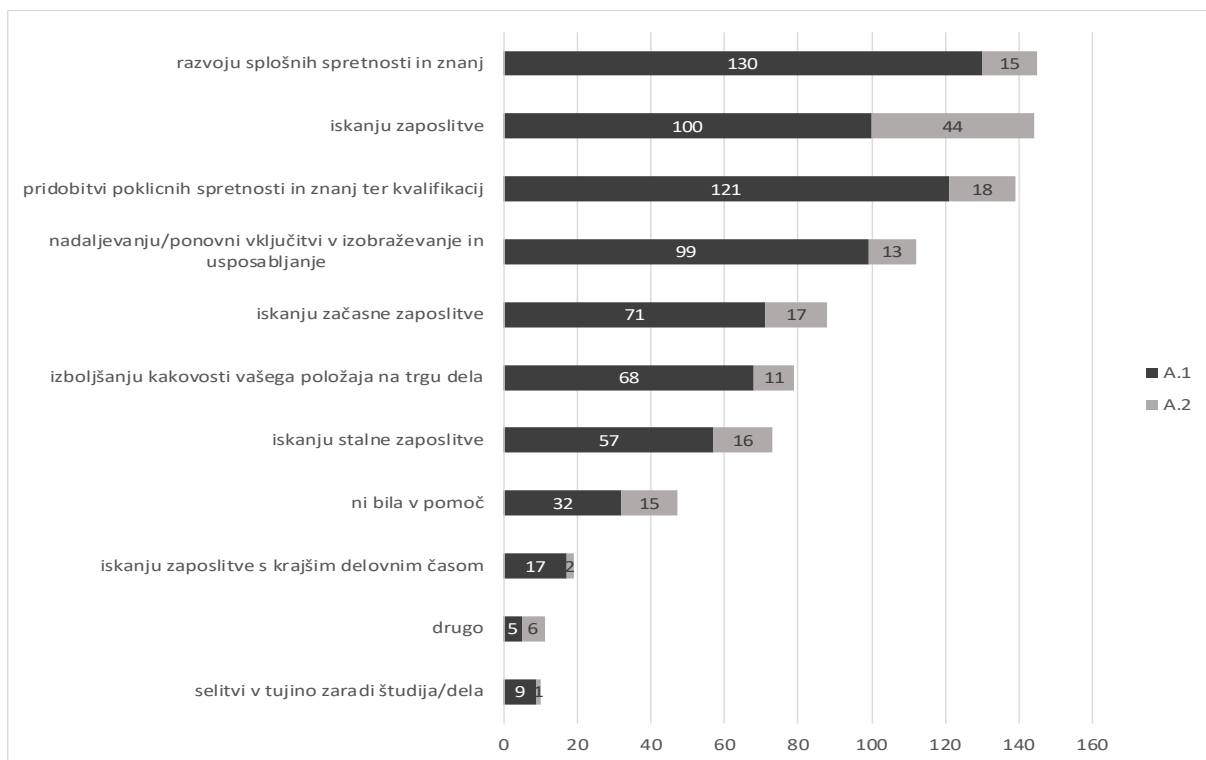
Uspešnost

Odgovori na vprašanja o uspešnosti opisujejo obseg, v katerem so ukrepi Evropskega socialnega sklada/pobude za zaposlovanje mladih dosegli pričakovane rezultate.

Ključni dejavnik pri uspešnosti Evropskega socialnega sklada, zlasti pa pobude za zaposlovanje mladih, je **programska zmogljivost, da dosežejo in vključijo tiste, ki so najbolj oddaljeni od trga dela**. Na splošno so anketiranci v javnem posvetovanju **kampanje družbenih medijev označili kot najboljše kanale za obveščanje mladih o podpornih pobudah**. Na precej nižjem drugem mestu so se znašli mladinske mreže, klubi in spletne skupine ter ustna izmenjava. Vendar ko so bili mladi udeleženci vprašani, kako so dejansko **izvedeli za podporne ukrepe, pri katerih so sodelovali**, jih je večina dejala, **da so zanje izvedeli prek zavodov za zaposlovanje in informacijskih centrov za zaposlovanje** , sledili so ustna izmenjava, družina in prijatelji, le manjši delež vprašanih pa je zanje izvedel prek družbenih medijev.

Glavni **rezultati, ki so jih udeleženci Evropskega socialnega sklada/pobude za zaposlovanje mladih** dosegli prek programov, so bili v **izboljšanju njihovih spretnosti in kvalifikacij**, bodisi za razvoj splošnih spretnosti in znanj (38,3 % anketirancev), poklicnih spretnosti in znanj ter kvalifikacij (35,7 %) ali za začetek ali nadaljevanje izobraževanja in usposabljanja (29,2 %). Manjši, a še vedno pomemben delež vprašanih je priznal, da so se s podporo Evropskega socialnega sklada/pobude za zaposlovanje mladih pridružili trgu dela bodisi tako, da so našli začasno ali stalno zaposlitev (20,9 % oziroma 16,8 %), ali pa z izboljšanjem svojega zaposlitvenega položaja (18,3 %). Eden od desetih anketirancev je poročal, da prejeta podpora **ni bila v pomoč**.

Slika 2 Podpora, ki ste jo prejeli, vam je pomagala pri... (skupini A1 in A2, n=431, dovoljenih je več odgovorov)



V primerjavi z drugimi udeleženci **obstaja za udeležence Evropskega socialnega sklada/pobude za zaposlovanje mladih večja verjetnost, da bodo prejeli podporo za izboljšanje svoje izobrazbe in kvalifikacij in za razvoj svojih spretnosti na splošno**, čeprav so rezultati na področju zaposlovanja podobni (v smislu uspešnosti pri iskanju bodisi stalne bodisi začasne zaposlitve). Večje število drugih udeležencev je poročalo, da so s pomočjo podpore našli zaposlitev.

Anketiranci so bili vprašani tudi glede svojega **trenutnega in preteklega položaja na trgu dela** (preden so prejeli podporo). Med udeleženci Evropskega socialnega sklada/pobude za zaposlovanje mladih jih je 46,7 % trenutno **brezposelnih** in 29,5 % **zaposlenih za polni delovni čas**. Preden so prejeli podporo, jih je bilo 88,1 % brezposelnih, 1,6 % pa zaposlenih za polni delovni čas, kar kaže stalno povečevanje stopnje zaposlenosti. Med drugimi udeleženci jih je 51,1 % trenutno brezposelnih, 28,4 % pa je zaposlenih za polni delovni čas. Pred prejetjem podpore je bilo 77,2 % brezposelnih, 0,6 % pa zaposlenih za polni delovni čas.

Preglednica 1 Položaj posameznikov na trgu dela, ki so sodelovali pri Evropskem socialnem skladu/pobudi za zaposlovanje mladih

Položaj na trgu dela	Št. anketirancev v skupini A1, absolutna vrednost (% v oklepajih)	
	Pred prejemanjem podpore	Po prejemu ali med prejemanjem podpore
Zaposlen(-a) sem s polnim delovnim časom	5 (1,6)	94 (29,5)
Zaposlen(-a) sem s krajšim delovnim časom	8 (2,6)	16 (5,0)
Opravljam pripravništvo, delovno prakso ali vajeništvo	5 (1,6)	33 (10,3)
Formalno se izobražujem	10 (3,2)	3 (0,9)
Poklicno se usposabljam	6 (1,9)	7 (2,2)

Opravljam prostovoljsko delo	2 (0,6)	6 (1,9)
Sem samozaposlen(-a)	1 (0,3)	11 (3,4)
Brezposeln(-a) sem 12 mesecev ali več	125 (40,3)	80 (25,1)
Brezposeln(-a) sem manj kot 12 mesecev	148 (47,3)	69 (21,6)
Skupaj	310 (100)	319 (100)
Skupno število brezposelnih	273 (88,1)	149 (46,7)

Po poročanjih organizacij, ki so se odzvale, so bili glavni rezultati **programov Evropskega socialnega sklada/pobude za zaposlovanje mladih razvoj spretnosti in znanja ter kvalifikacij mladih in zagotavljanje pomoči pri iskanju njihove zaposlitve**, vključno z mladimi, ki niso zaposleni, se ne izobražujejo ali usposablajo, in drugimi prikrajšanimi posamezniki, kot so invalidi. To kažejo rezultati, o katerih so poročali posamezni prejemniki. Na splošno so bile organizacije bolj skeptične glede uspešnosti Evropskega socialnega sklada/pobude za zaposlovanje mladih pri zagotavljanju pomoči mladim za izboljšanje kakovosti njihove zaposlitve. Anketiranci so poročali tudi, da so bili rezultati Evropskega socialnega sklada/pobude za zaposlovanje mladih bolj „mlačni“ v smislu povečanja števila partnerstev in sodelovanja med deležniki, vključevanja marginaliziranih posameznikov, razvoja mehkih veščin in skupinskega dela, krepitve vloge mladih, povečanja njihove ustreznosti zahtevam trga dela, povečanja njihove motivacije in vključevanja v družbo mladih, ki niso zaposleni, se ne izobražujejo ali usposablajo.

Kar zadeva **ciljne skupine**, je po poročanju organizacij, ki so se odzvale, **Evropski socialni sklad/pobuda za zaposlovanje mladih razmeroma uspešnejša pri zagotavljanju pomoči mladim, ki niso zaposleni, se ne izobražujejo ali usposablajo**, in v manjši meri pri zagotavljanju pomoči mladim, ki opustijo izobraževanje brez kvalifikacije, in tistim, ki jim grozi socialna izključenost ali marginalizacija, kot pa pri zagotavljanju pomoči mladim na podeželju in težko dostopnih območjih ali tistim, ki jim grozi revščina.

Posamezni anketiranci so pozitivno ocenili vse navedene olajševalne dejavnike, zlasti tiste, ki se nanašajo na **zagotavljanje finančnih koristi** udeležencem ter ukrepe, ki so usklajeni s potrebami trga dela. **Anketiranci iz organizacij**, zlasti tistih, ki sodelujejo pri Evropskem socialnem skladu/pobudi za zaposlovanje mladih, so osredotočeni na **pomembnost obstoja dejavnosti, ki so dobro vključene v splošne mladinske politike**, in na **zagotavljanje povezanih storitev ali finančnih in nefinančnih pobud** za podporo mladim med njihovo udeležbo. Prav tako so kot pomemben dejavnik razmeroma pogosteje omenili prožnosti pri izvajanju. Dodatni dejavniki so sodelovanje med deležniki (npr. krepitev zmogljivosti ukrepov za prilagoditev lokalnim posebnostim in izboljšanje dialoga med javnimi in zasebnimi institucijami), poudarek na posameznih potrebah in spremljevalne dejavnosti.

Mladi anketiranci, ki niso sodelovali pri Evropskem socialnem skladu/pobudi za zaposlovanje mladih, so kot razlog za neudeležbo večinoma navajali **pomanjkanje informacij**.

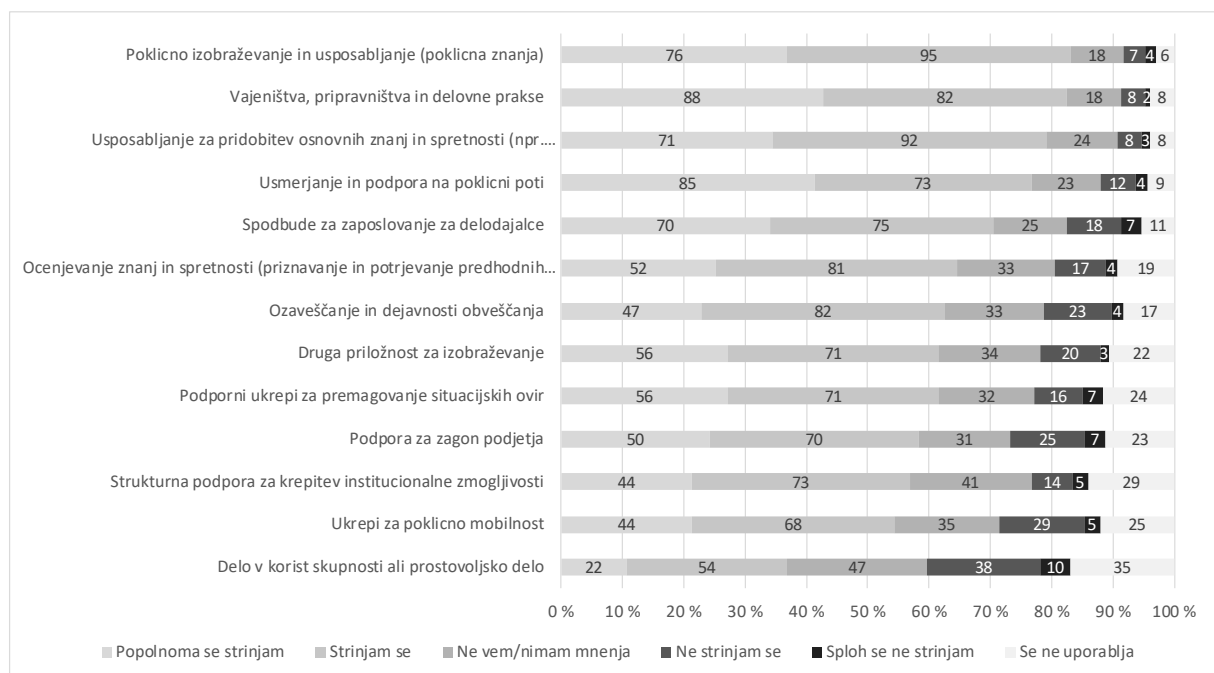
Organizacije so **težavo pri doseganju** ciljnih skupin navedle kot najpogosteje izbrani **dejavnik, ki ovira uspešnost** (60,9 %). Drugi, redkeje omenjeni dejavniki, so strukturne težave, kot so pomanjkanje delovnih mest in nizka stopnja izobrazbe udeležencev, upravno breme za upravičence ter pomanjkljivo sodelovanje deležnikov. Med državami z najvišjo stopnjo odgovora je Portugalska navajala težave pri doseganju ciljnih skupin razmeroma pogosteje (81,3 %), sledila pa ji je Španija (67,6 %).

Učinkovitost

Vprašanja o učinkovitosti so usmerjena v „stroškovno učinkovitost“ ukrepov in v sorazmernost sredstev iz Evropskega socialnega sklada/pobude za zaposlovanje mladih z doseženimi rezultati.

Glede Evropskega socialnega sklada so se anketiranci iz sodelujočih organizacij **večinoma strinjali s stroškovno učinkovitostjo poklicnega izobraževanja in usposabljanja**, sledili **sovajeništvo, pripravništvo in delovne prakse, usposabljanje za pridobitev osnovnih spretnosti in znanj (80,9 %)** ter **usmerjanje in podpora na poklicni poti (med 83,3 % in 80,4 %)**. Zdi se, da je soglasje glede družbeno koristnega dela ali prostovoljskega dela dokaj majhno (41,6 %). Ocena pobude za zaposlovanje mladih je podobna.

Slika 3 Koliko se strinjate ali ne strinjate, da so bile naslednje dejavnosti, izvedene prek pobude za zaposlovanje mladih, stroškovno učinkovite? (skupina C, n=206)



Na splošno je večina anketirancev iz organizacij, ki sodelujejo v programih, presodila, da so upravne ureditve za izvajanje projekta, izbira projekta, obveščanje in vrednotenje ustrezne (med 65 % in 61 %). Manj kot polovica anketirancev je sistem upravljanja in nadzora ocenila kot ustrezen.

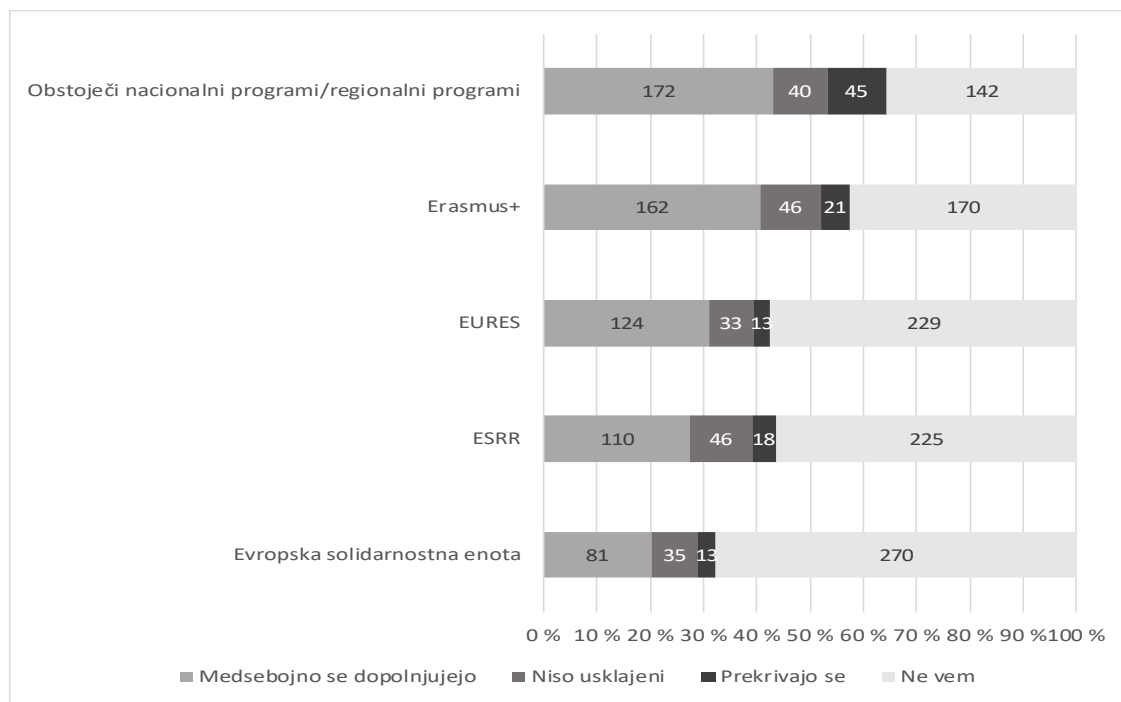
Skladnost

Z vprašanji glede skladnosti se ocenjuje obseg, v katerem so dejavnosti Evropskega socialnega sklada/pobude za zaposlovanje mladih usklajene in dopolnjujejo druge nacionalne in regionalne programe za mlade in zaposlovanje mladih.

Večina organizacij ni mogla ovrednotiti skladnosti Evropskega socialnega sklada/pobude za zaposlovanje mladih z drugimi nacionalnimi/regionalnimi programi za mlade in zaposlovanje mladih za nobenega od predlaganih programov (Erasmus+, EURES, ESRR in Evropska solidarnostna enota). Edina izjema se nanaša na skladnosti z obstoječimi nacionalnimi in regionalnimi programi, pri čemer je 43,1 %

anketirancev dejalo, da so na splošno skladni, vendar je bila ocena sodelujočih organizacij višja od ocene nesodelujočih organizacij (45,3 % v primerjavi s 36,4 %). Toda zdi se, da prekrivanje ali neskladnost programov ni težava.

Slika 4 Koliko sta pobuda za zaposlovanje mladih in Evropski socialni sklad skladna z drugimi programi EU za mlade in zaposlovanje mladih ter nacionalnimi/regionalnimi programi za mlade in zaposlovanje mladih? (skupini C in D, n=399)

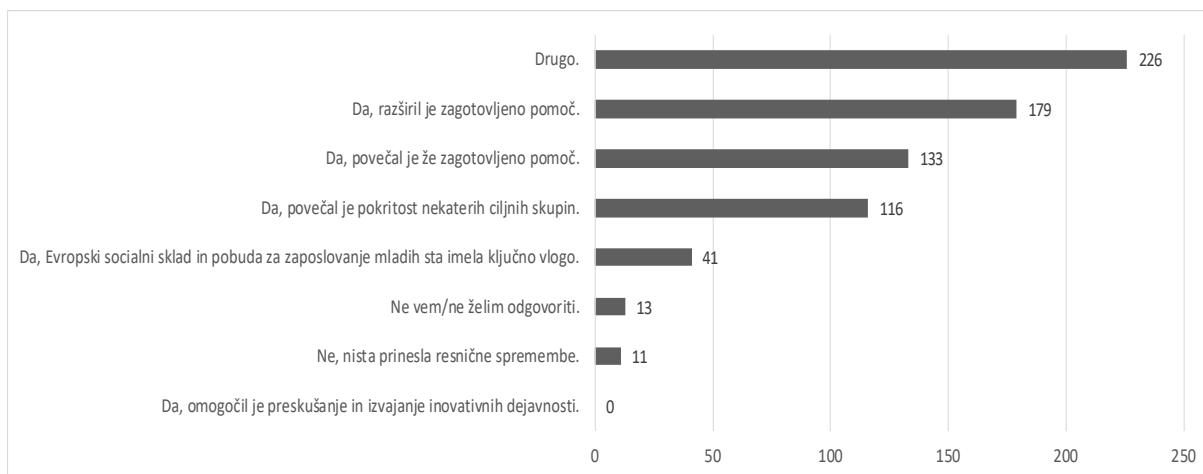


Dodana vrednost EU

Z vprašanji o dodani vrednosti EU se ocenjuje dodana vrednost podpore Evropskega socialnega sklada ali pobude za zaposlovanje mladih v primerjavi s tem, kar lahko države članice z lastnimi sredstvi dosežejo na nacionalni, regionalni in lokalni ravni. To vprašanje je bilo postavljeno samo organizacijam.

Organizacije imajo **na splošno pozitivno** mnenje glede dodane vrednosti, ki jo daje podpora Evropskega socialnega sklada in pobude za zaposlovanje mladih EU, večinoma zato, ker je **razširila pokritost zagotovljene pomoči** (63,5 %) in **povečala zagotovljeno pomoč** (47,2 %). Zelo malo anketirancev (3,9 %) je dejalo, da ni prinesla resnične spremembe. Na splošno je bila ocena anketirancev iz sodelujočih organizacij pozitivnejša, medtem ko so anketiranci iz skupine D poročali, da ni prinesla prave spremembe (11,6 % v primerjavi z 1,4 %).

Slika 5 Ali je EU zagotovila podporo, ki presega to, kar obravnavajo nacionalni ali regionalni programi ali programi podpore, namenjeni zaposlovanju mladih? (skupini C in D, n=282)



Zaključna vprašanja

Visok delež mladih anketirancev **bi zanimalo sodelovanje v prihodnjih dejavnostih EU, ki podpirajo zaposlovanje mladih** (66,8 %). Vrste dejavnosti, za katere se zdi, da jih najbolj zanimajo, so **usposabljanja** za izboljšanje poklicnih spretnosti, **delovne izkušnje**, kot so pripravništva in delovne prakse, **usposabljanje za pridobitev osnovnih spretnosti in znanj** ter **podpora pri iskanju zaposlitve**.

2.3. Razgovori na ravni držav članic in ciljne skupine

2.3.1. Vključeni deležniki

Razgovori in ciljne skupine z deležniki na ravni držav članic so potekali med ocenjevanjem v 10 državah članicah in za 20 operativnih programov. Vrste deležnikov, s katerimi je potekalo posvetovanje, so bili organi upravljanja, upravičenci, socialno-ekonomski partnerji, izvajalci vrednotenja/raziskovalci in predstavniki udeležencev – tj. mladinskih organizacij.

Preglednica 2 Število udeležencev razgovorov po državah članicah in vrsti organizacije

Država članica	Organ upravljanja in drugi vladni organi/agencije/institucije	Socialno-ekonomski partnerji in druge organizacije	Izvajalci vrednotenja/raziskovalci
Belgija	3	2	
Francija	8	1	1
Nemčija	8		1
Grčija	7	5	
Italija	12	2	2
Malta	2		
Poljska	4		
Portugalska	4	4	
Slovaška	20		
Španija	4	4	

Poleg razgovorov so bile v Španiji, Franciji, na Poljskem, v Grčiji in na Portugalskem vzpostavljene ciljne skupine, da bi od ključnih deležnikov pridobile podrobnejše informacije o vprašanih za ocenjevanje. Med sodelujočimi deležniki so bili nacionalni in regionalni organi upravljanja, javni zavodi za zaposlovanje in drugi upravičenci ter druge

zasebne in javne organizacije, kot so raziskovalni inštituti. Če ciljne skupine niso mogle zasedati, so bili organizirani razgovori kot tudi sklepna srečanja z udeleženci razgovorov.

2.3.2. Rezultati

Študije primerov so bile uporabljene kot glavni vir informacij za odgovarjanje na vprašanja za ocenjevanje in za uporabo v poročilih o študijah primerov.

V razgovorih, namenjenih študijam primerov, je bilo izpostavljeno podaljšanje časa, ki je potreben za iskanje in zaposlovanje težje dostopnih skupin. Poleg tega so države članice uporabile različne ciljne politike, ki odražajo nacionalne prednostne naloge in nacionalna ocenjevanja potreb, pri čemer nekatere države uporabljajo programe za mlade, s katerimi mlade približajo zaposlitvi, vključno z diplomanti, rezultati pa na splošno kažejo višje stopnje uspešnosti. Dejavnosti Evropskega socialnega sklada/pobude za zaposlovanje mladih so pri reševanju izziva doseganja težko dostopnih in ranljivih skupin pokazale visoko stopnjo prožnosti in inovativnosti.

2.4. Ciljna skupina na ravni EU

2.4.1. Vključeni deležniki

Ciljna skupina na ravni EU je zasedala 2. oktobra 2019 v Bruslju. Organizirana je bila vzporedno s tehnično delovno skupino, namenjena pa je bila razpravi o nekaterih vprašanjih za ocenjevanje z manjšo skupino udeležencev, pri čemer je bil glavni poudarek na ključnih vprašanjih in vrzelih. Ciljno skupino so sestavljali predstavniki organov upravljanja in uradniki Evropske komisije. Štela je 15 udeležencev iz 11 držav članic.

2.4.2. Rezultati

Uspešnost/doseg

Na razpravi so bile potrjene predhodne ugotovitve raziskave, bilo pa je tudi izpostavljeno, da se organi upravljanja srečujejo s težavami z dosegom, zlasti z doseganjem najbolj prikrajšanih mladih v širši ciljni skupini mladih, ki niso zaposleni, se ne izobražujejo ali usposablajo. Države članice so razpravljale o ovirah, značilnih za posamezno državo, s katerimi se spopadajo, in o popravni ukrepih, sprejetih za njihovo odpravljanje.

Učinkovitost/partnerstva

Skladno s predhodnimi ugotovitvami ocenjevanja se je na razpravi potrdilo, da je sodelovanje med številnimi sodelujočimi organi, zlasti med delodajalci in službami za zaposlovanje, ključnega pomena za učinkovito izvajanje ukrepov za zaposlovanje mladih. Prav tako je bilo potrjeno, da to najbolje poteka takrat, ko imajo delodajalci jasen interes za sodelovanje s službami za zaposlovanje, kar se lahko zgodi le, če je ponudba usposabljanj skladna s potrebami podjetij po spretnostih ali kadar so deležna finančne spodbude.

Trajnost

Razprava ciljne skupine je pokazala, da se organi upravljanja zavedajo potrebe po merjenju in spremljanju trajnosti rezultatov dejavnosti zaposlovanja mladih, zlasti glede doseganja dolgoročno trajnostnih rezultatov na področju zaposlovanja. Prav tako je pokazala, da imajo države članice s tem težave, čeprav so kazalniki rezultatov (kratko- in dolgoročno), sklopi upravnih podatkov in ad hoc raziskave koristna podporna orodja. Trajnost je mogoče razlagati tudi v smislu sistemskih sprememb, kot sta izboljšano upravljanje politike zaposlovanja mladih ali povečana institucionalna zmogljivost.